

ПРАВИЛНИК ЗА ДЕЙНОСТТА НА КОМИСИЯТА ПО АКАДЕМИЧНА ЕТИКА

към Института по микробиология „Стефан Ангелов“ – БАН

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. С настоящия правилник се определят условията и редът на работа на Етичната комисия на Института по микробиология „Стефан Ангелов“ – БАН.

Предмет на дейност

Чл.2. Етичната комисия е постоянен консултативен орган, конституиран с приемането на Етичния кодекс на БАН.

Чл.3. Етичната комисия изготвя позиции и становища по въпроси, свързани с научното изследване и преподаването; предлага консултации, съвети и препоръки по етични въпроси; извършва проверка на сигнали за нарушения на принципите и правилата за добра практика, формулирани в Етичния кодекс на БАН.

СЪСТАВ И УПРАВЛЕНИЕ

Чл.4. Етичната комисия се състои от 5 членове, в това число председател и заместник председател. Тя включва 5 хабилитирани учени от различни департаменти в Института, За членове се номинират учени и служители с доказан морален авторитет и научна биография

Чл.5. Етичната комисия се назначава от директора на Института, след избор от Научния съвет, за срок от четири години. Член на Комисията не може да бъде назначаван за повече от два мандата. Членовете на Комисията избират свой Председател с явно гласуване и мнозинство.

Чл.6. Председателят на Етичната комисия ръководи дейността на Комисията и я представлява. Председателят: 1. свиква и ръководи заседанията на Комисията; 2. определя дневния ред на заседанията; 3. предлага докладващи по постъпилите сигнали; 4. сформира екипи за образователни и информационни инициативи; 5. организира изготвянето на докладите и становищата на Комисията;

Чл.7. Комисията избира Заместник-председател с явно гласуване и мнозинство. Заместник-председателят подпомага дейността на Председателя и го представлява, когато е упълномощен за това.

Чл.8. Административното и техническо обслужване на дейността на Комисията се осъществява от секретар, който се избира от Комисията с явно гласуване и обикновено мнозинство.

Секретарят:

1. администрира входящите и изходящите документи;
2. организира подготовката на заседанията на Комисията и води протокол;

3. технически подготвя решенията и становищата на Комисията;
4. отговаря за работата с документите и тяхното съхранение;
5. предоставя документация и информация на членовете на Етичната комисия и гарантира поверителността на документацията.

Чл. 9. Първото заседание се свиква от Председателя на НС. Участието на всички членове е задължително.

Чл. 10. Членство в Комисията се прекратява при:

- подадена оставка;
- трайна невъзможност за участие;
- отсъствие без уважителна причина от три заседания в рамките на година;
- установени нарушения;
- напускане на института.

Чл. 11. Нов член се избира до края на текущия мандат.

ЕТИЧНИ ПРИНЦИПИ И СТИЛ НА ОБЩУВАНЕ

Чл. 12. Членовете на КАЕ се ръководят от принципите в ЕКСБАН и Европейската харта на учените:

- Свобода на мисълта и изказа
- Безпристрастност и обективност
- Критичност и самокритичност
- Откритост, доверие и честност
- Равнопоставеност в дискусиите

Чл. 13. Общуването следва принципи като:

- Емоционална неутралност
- Аргументираност
- Плурализъм на гледните точки
- Отхвърляне на авторитарно и манипулативно поведение

ЗАСЕДАНИЯ НА КОМИСИЯТА

Чл. 14. Заседания се свикват по инициатива на Председателя, Председателя на НС или най-малко трима членове, както и при постъпили сигнали или искания.

Чл. 15. Условия:

- Провеждане при присъствие на минимум половината членове
- Възможност за дистанционни заседания
- Председателят ръководи или делегира ръководството

Чл. 16. Протоколиране:

- Секретарят на Комисията води запис
- Протоколът се съхранява и предоставя на НС или засегнати страни

Чл. 17. КАЕ може да кани страни и свидетели за изслушване.

Чл. 18. Заседанията протичат по дневен ред, предложен и утвърден с гласуване; отчитат се решения от предходни заседания.

ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОВЕРКА НА СИГНАЛИ И ЖАЛБИ

Чл. 19. КАЕ извършва проверки при строга поверителност по сигнали за нарушения на добрата научна практика. Комисията може да се самосезира.

Чл. 20. Сигналите се подават писмено до деловодството на ИМикБ. Секретарят уведомява председателя и осигурява достъп на членовете до документите.

Чл. 21. Когато сигналът засяга плагиатство или недостоверност на научни данни, се прилагат вътрешните правила на института, като непокрытите въпроси се решават според настоящия правилник.

Чл. 22. Засегнатото лице се уведомява писмено и разполага със 7 дни за отговор. Комисията може да поиска становища от заинтересовани страни, които също се предоставят за коментар.

Чл. 23. При наличие на потенциална пристрастност, член на КАЕ се отстранява от разглеждането на случая.

Чл. 24. При необходимост КАЕ привлича експерти с декларации за безпристрастност и поверителност.

Чл. 25. Комисията разглежда случая на следващо заседание и уведомява страните за становището си.

Чл. 26. При установено нарушение, се уведомява писмено Научният съвет на ИМикБ с препоръки.

Чл. 27. При наличие на обществен интерес, становището се публикува публично.

ЕТИЧЕН ПРЕГЛЕД НА НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

Чл. 28. Членове на ИМикБ могат да се консултират с КАЕ относно етичните аспекти на своите проекти.

Чл. 29. При участие в национални или международни проекти, изискващи етичен преглед, комисията предоставя становище.

Чл. 30. Заявленията се подават на български език в деловодството, в свободен текст.

Чл. 31. Председателят разпределя заявленията към членовете на Комисията. Допълнителна информация може да се изиска в рамките на седмица.

Чл. 32. КАЕ изготвя становище до 3 седмици след подаването на заявлението.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Настоящият Правилник е утвърден с Протокол № 9 от 29.07.2025г. на НС на ИМикБ,
2. Изпълнението на всички процедури, провеждани от съставите на КАЕ ИМикБ, съответстват на нормативните изисквания за опазване на лични данни.